

PRENUMERATA

kwartalna:

w kraju 15 złotych;
 granicą 20 złotych;

Numer pojedynczy
 20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
 Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
 redakcyjnej po tekście 60 groszy.
 Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
 ogłoszeniowej 55 gr.

Tabela cyfrowe 90 gr.
 Drobne ogłoszenia 17 groszy za
 wyraz.

Każde ogłoszenie najmniej
 1 złoty.

Za terminowy druk ogłoszeń
 Wydawnictwo nie odpowiada.
 Osobom i firmom prywatnym
 kredytu na ogłoszenia i prenu-
 meratę Wydawnictwo nie
 udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12—2 pp. Dyrekcja otwarta od 9—3 pp. Tel. działu red. 44-05. Tel. działu handlowego 44—50. Tel. prenumeraty i rachuby 44-42. Tel. eksp. 25-28. Kasa czynna od g. 8 i pół r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 50. Umowa, ustalająca warunki pracy i płacy dla dojarek, stale zatrudnionych dziennych robotników rolnych i dla sezonowych robotników rolnych na terenie województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, z wyłączeniem powiatów: Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Brzozów, Jarosław, Sanok, Strzyżów i Krosno.

Rozporządzenie Ministrów: Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa z dnia 14 stycznia 1930 r. o przyznawaniu ulg w spłacie należności z tytułu długoterminowych pożyczek w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego. (Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 stycznia 1930 r. Nr. 3, poz. 25).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 stycznia 1930 r. w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie utworzenia w Boguszach ekspozytury urzędu celnego w Grajewie. (Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 23 stycznia 1930 r. Nr. 3, poz. 20).

Ruch służbowy w Ministerstwie Sprawiedliwości.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

50.

U M O W A,

ustalająca warunki pracy i płacy dla dojarek, stale zatrudnionych dziennych robotników rolnych i dla sezonowych robotników rolnych na terenie województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, z wyłączeniem powiatów: Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Nisko, Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Brzozów, Jarosław, Sanok, Strzyżów i Krosno.

Art. 1.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1930 r. do dnia 31 marca 1931 r. i dotyczy z jednej strony pracodawców rolnych, a z drugiej zatrudnionych przez nich dojarki, stale zatrudnionych robotników dziennych oraz sezonowych robotników rolnych.

Art. 2.

Za dojarki uważa się kobiety i dziewczęta, których obowiązkiem jest wyłącznie dojenie krów i mycie stajennego naczynia mleczarskiego. Dojarka obowiązana jest do dojenia 8 krów.

Art. 3.

Za stałych dziennych robotników rolnych uważa się tych robotników, których ilość dni pracy ustala indywidualna umowa nie mniej, niż 200 w ciągu roku i przy jednoczesnym oznaczeniu ilości dni w okresie letnim i zimowym.

Art. 4.

Za robotników sezonowych uważa się tych robotników, którzy się kontraktowo zobowiązują do stałej pracy w sezonie od dnia zakontraktowania ich aż do ukończenia wszystkich robót rolnych, względnie wszystkich wykopków.

Art. 5.

Umowa niniejsza stanowi w myśl ustawy z 1.VIII. 1919 r. Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 394 i z dnia 11.III. 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 147, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla pracowników mniej korzystne, niż warunki niniejszej umowy, ulegają z mocy wymienionych ustaw zastąpieniu przez warunki określone niniejszą umową. Wszelkie indywidualne umowy, zawierające korzystniejsze dla pracownika warunki, niż je przewiduje niniejsza umowa, obowiązują na czas ich zawarcia.

Art. 6.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie pracowników i ścisłe przestrzeganie umowy, a zwłaszcza regularne wypłacanie świadczeń i płac, przewidzianych umową. Pracowników obowiązuje grzeczność wobec pracodawców i ich zastępców, ścisłe przestrzeganie zawartych umów, oraz pilne i sumienne spełnianie obowiązków, dążność do jak największej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawcy lub jego zastępcy, odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych, oraz przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obrębie folwarku, jako też dbałość i staranne obchodzenie się z powierzonym sobie inwentarzem żywym i martwym. Pracownicy obowiązani są przy każdej sposobności zapobiegać wszelkiemu naruszeniu własności pracodawcy przez współpracowników lub osoby trzecie.

Art. 7.

Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu okresu, na jaki stosunek służbowy został zawarty, może nastąpić na zasadzie Orzeczenia Komisji Rozjemczej lub też wyroków Sądów Państwowych, działających według obowiązującego prawodawstwa i według kompetencji.

Zatargi, wynikiem na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami, a robotnikami rolnymi, regulują Komisje Rozjemcze, bądź Sądy Państwowe, według kompetencji. Skargi do Komisji Rozjemczej wnoszą się do Inspektoratu Pracy w 2-ch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden ma być doręczony pozwanemu wraz z wezwaniem do jawienia się przed Komisją Rozjemczą.

Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku nie wolno: 1) pracodawcy wstrzymać świadczeń, 2) pracownikowi przerywać pracy.

W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przewinienia, może pracodawca zawiesić pracownika w pracy i wstrzymać przed orzeczeniem lub wyrokiem wszystkie świadczenia, w razie jednak wygrania sporu przez robotnika, pracodawca winien wydać zaległe świadczenia, wraz z dodatkami miesięcznym 1% w zbożu i 2% w gotówce. Koszta świadków powołanych przez Komisję Rozjemczą oraz ich stratę czasu, jakoteż stratę czasu pracownika ponosi ta strona, która spór przegrała. O wysokości tych kosztów orzeka Komisja Rozjemcza, względnie Sądy Państwowe.

Art. 8.

Dojarki stałe, t. j. te, które będą doły kro- wy przez 6 miesięcy bez przerwy, otrzymują po 10 zł miesięcznie, inne dojarki, wykonywujące tę pracę najmniej przez 1 miesiąc, otrzymują po 8 zł miesięcznie.

Prócz powyższego wynagrodzenia otrzymują dojarki bezpłatnie fartuch do dojenia. Fartuch ten pozostaje własnością pracodawcy.

Art. 9.

Rozkład godzin pracy dla stale zatrudnionych robotników dziennych oraz dla miejscowych i zamieszkałych robotników rolnych ustala się podług poniższej tabeli.

W razie pilnej potrzeby, poniższy podział pracy może być zmieniony, jednakże tylko w ten sposób, by ogólna ilość godzin została ta sama. Na żądanie pracodawcy, w razie pilnej potrzeby, pracownicy są obowiązani do pracy poza niżej

określonym czasem, lecz za osobnym wynagrodzeniem, po cenach za godzinę o 50% wyższych od przeciętnego pełnego zarobku godzinowego odnośnej kategorii robotników w danym majątku.

W razie spóźnienia się robotnika w rozpoczęciu pracy przysługuje pracodawcy prawo obniżenia wynagrodzenia w tym stosunku, co zapłata za godziny nadliczbowe.

W dni ulewne i wyjątkowej niepogody roboty w polu nie powinny być wykonywane.

TABELA.

Miesiąc	Praca do południa	Przerwa na śniadanie	Przerwa obiadowa	Praca po południu	Przerwa na podwieczorek	
Styczeń	8—12	—	1½	1.30—4.00	—	
Luty	7½—12	—	1½	1.30—5.00	—	
Marzec	1—10 11—20 21—31	7—12	—	1½	1.30—5.30 1.30—6.— 1.30—6.30	—
Kwiecień	1—10 11—20 21—30	7—12	½	1½	1.30—6.40 1.30—7.— 1.30—7.20	—
Maj	1—10 11—20 21—31	6—12	½	1½	1.30—7.30 1.30—7.50 1.30—8.—	½
Czerwiec	1—10 11—20 21—30	6—12	½	2	2—8.20 2—8.20 2—8.30	½
Lipiec	1—10 11—20 21—31	6—12	½	2	2—8.30 2—8.20 2—8.—	½
Sierpień	1—10 11—20 21—31	6—12	½	2	2—7.50 2—7.30 2—7.—	½
Wrzesień	1—10 11—20 21—30	6—12	½	1½	1.30—6.40 1.30—6.20 1.30—6.—	—
Październik	1—10 11—20 21—31	7—12	—	1½	1.30—5.50 1.30—5.20 1.30—4.50	—
Listopad	7½—12	—	1½	1.30—4.50	—	
Grudzień	8—12	—	1½	1.30—3.45	—	

Art. 10.

W celu ustalenia wynagrodzenia stałych dziennych i sezonowych robotników, tworzy się 4 kategorie robotników, a to:

- I. dziewczęta i chłopcy do lat 16,
- II. kobiety ponad lat 16 i mężczyźni od lat 17 — 20,
- III. mężczyźni od lat 21 — 24,
- IV. mężczyźni ponad lat 24.

Natomiast obszar województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego dzieli się na 2 rejony, a mianowicie:

- 1) Powiaty: Bóbrka, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczac, Czortków, Drohobycz, Gródek Jag., Horodenka, Kamionka Str., Kołomyja, Ko-

pyczyńce, Lwów, Mościska, Podhajce, Przemysł, Przemysłany, Radziechów, Rawa Ruska, Rohatyn, Rudki, Sambor, Skafat, Sniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tłumacz, Trembowla, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Zółkiew i Zydaczów.

2) Powiaty: Bohorodzany, Dobromil, Dolina, Jaworów, Kałusz, Kosów, Lisko, Lubaczów, Naddwórna, Peczeniżyn, St. Sambor, Skole i Turka.

Art. 11.

Minimalne ogólne wynagrodzenie dla stałych robotników dziennych za dzień pracy ustala się w złotych, według poniższej tabeli:

Okresy	Rejony	Kategorie			
		I	II	III	IV
Kwiecień, maj, czerwiec, październik	1	1.20	1.50	1.60	1.80
	2	1.00	1.30	1.40	1.60
Lipiec, sierpień, wrzesień	1	1.50	2.00	2.10	2.40
	2	1.20	1.70	1.80	2.10
Listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec	1	1.00	1.20	1.40	1.60
	2	0.80	1.00	1.20	1.40

U w a g a: Zarobki stałych robotników dziennych, będą wyplacane co tydzień zdołu, przyczem przez pierwszych 60 dni roboczych pracodawca ma prawo zatrzymać 1/3 część zarobku, tytułem kaucji, którą wypłaca się z końcem okresu, na jaki zawartą została umowa, nie później jednak, jak z końcem marca 1931 r.

Art. 12.

Minimalne miesięczne gotówkowe wynagrodzenie sezonowych robotników miejscowych i zamieszkanych ustala się w złotych, według poniższej tabeli:

Rejony	Kategorie			
	I	II	III	IV
1	15.—	25.—	35.—	45.—
2	10.—	20.—	30.—	40.—

Wszystkie powyższe miesięczne wynagrodzenia robotników sezonowych podwyższają się w miesiącach lipcu i sierpniu o 5 zł.

Ponad wyżej ustalone wynagrodzenie gotówkowe, otrzymują robotnicy sezonowi deputat:

a) miejscowi kwartalnie zdołu 100 kg. żyta, 30 kg. pszenicy, 30 kg. jęczmienia i 400 kg. ziemniaków,

b) zamieszkani tygodniowo zgóry 15 kg. ziemniaków, 3½ l. mleka niezbiernego, 3½ kg. mąki żytniej, 1 kg. mąki pszennej, 1 kg. kaszy, 0,25 kg. słoniny, 0,25 kg. soli.

Za obopólnym porozumieniem może być dokonana zamiana ustalonych naturalji na inne, jak również zamiana wynagrodzenia gotówkowego na naturalja i odwrotnie.

U w a g a: Wypłatę powyżej ustalonego gotówkowego wynagrodzenia robotników sezonowych skutecznie się co miesiąc zdołu, z tem, że jako kaucję zatrzymuje się zarobek robotnika za pierwsze 1½ miesiąca, którą to kaucję wypłaca się robotnikowi najpóźniej w ostatnim dniu okresu, na jaki sezonowy robotnik został zgodzony.

Art. 13.

Sezonowym robotnikom zamieszkowym dostarcza pracodawca wspólne mieszkanie, oddzielne dla mężczyzn i oddzielne dla kobiet, wspólne ognisko do gotowania strawy i prania bielizny, bezpłatny opał i światło, oraz inwentarz kuchenny, jak garnki do gotowania, miski do jedzenia, wiadra do wody, kubki do picia i siekiere do rąbania drewna.

Na 25 robotników przypada 1 kucharka, opłacana przez pracodawcę i jest ona wtedy zwolniona od innej pracy.

Art. 14.

Koszta podróży do miejsca pracy ponosi pracodawca. Robotnicy sezonowi zamieszkowi, którzy przepracowali u jednego pracodawcy cały sezon, na który zawarli umowę o pracę, otrzymują także koszta podróży powrotnej.

Art. 15.

Wszelkie narzędzia pracy, potrzebne robotnikom, dostarcza pracodawca bezpłatnie, jednakże muszą być one po skończonej pracy zwrócone. Za brakujące lub rozmyślnie zepsute narzędzia i

inwentarz kuchenny odpowiada robotnik, któremu odnośnie narzędzie, względnie inwentarz, wydano.

Lwów, dnia 30 grudnia 1929.

Przewodniczący:

(—) *Inż. Stanisław Zwoliński.*
Inspektor Pracy 42 Obwodu.

Za Związek Ziemi Wschodnich Województwa Małopolski:

(—) *Dr. Kazimierz Papara.*
(—) *Inż. Lucjan Turnau.*
(—) *Dr. Juliusz Wollarth.*

Za Związek Małopolskich Rolników:

(—) *Dr. Jan Gerstman.*
(—) *Dr. Edward Taube.*
(—) *Dr. Leop. Wahrsager.*

Za Chrześcijański Związek Dzierżawców:

(—) *Oswald Ewy.*
(—) *Antoni Glazer.*

Za Związek Robotników Rolnych i Leśnych Z. Z. P.:

(—) *R. Tyszka.*
(—) *Wł. Cwierkiewicz.*
(—) *F. Stawiński.*

—:o:—

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa

z dnia 14 stycznia 1930 r.

o przyznawaniu ulg w spłacie należności z tytułu długoterminowych pożyczek w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego.

Na podstawie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 356) zarządza się, co następuje:

§ 1. W razie nawiedzenia nieruchomości, na którą została udzielona pożyczka w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego, klęskami żywiołowymi, jak pożar, powódź, gradobicie, zniszczenie zasiewów przez szkodniki, nieurodzaj i t. p., wreszcie w innych ważnych wypadkach, zasługujących według uznania Dyrekcji Banku na uwzględnienie, może być dłużnikowi udzielona ulga w spłacie przypadających od niego należności.

§ 2. W celu uzyskania ulgi w spłacie należności, petent winien wnieść podanie z opinią starosty, stwierdzającą rodzaj klęski, lub inne nie-szczęśliwe okoliczności, tudzież wysokość poniesionych przez petenta strat.

W razie potrzeby Bank może delegować na miejsce swego urzędnika, który przy ocenie wysokości straty winien uwzględnić nietylko rzeczywisty ubytek majątku, lecz także skutki gospodarcze tych strat, tudzież konieczny ewentualnie wydatek, klęską spowodowany. Do operatu sprawdzenia klęski winien być w tych wypadkach dołączony odpowiedni wniosek co do załatwienia podania petenta o ulgę.

§ 3. Przy określaniu rozmiarów ulgi Bank może uwzględnić nietylko udowodniony rozmiar klęski, lecz również i jej skutki gospodarcze.

§ 4. Ulgi udzielane przez Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego mogą polegać na odroczeniu na przeciąg jednego roku lub rozłożeniu na 2 lata najwyżej dwóch rat półrocznych, licząc od dnia płatności danej raty. Odroczenia i rozłożenia na raty może być zarówno należność zaległa, jako też i przyszła.

§ 5. W wypadkach ponownych klęsk mogą być udzielane na tych samych zasadach dalsze ulgi, z tem jednak, żeby łączna suma odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu udzielonej pożyczki nie przekraczała czterech rat półrocznych.

§ 6. Rozłożone na raty należności rozdzielane są na równe części, które winny być uiszczone w terminach (1 kwietnia i 1 października), następujących po dniu uchwały o rozłożeniu należności na raty, poczynając od najbliższego i kończąc na tym terminie, do którego zostały rozłożone.

§ 7. Uchwała o rozłożeniu na raty należności przyszłych podlega wykonaniu jedynie po zapadnięciu danego terminu, przyczem jako termin zapłaty pierwszej części rozłożonej na raty należności uważać należy następujący po racie rozłożonej termin płatności raty (1 kwietnia lub 1 października).

§ 8. Pierwszy termin zapłaty rozłożonej na raty należności w ważnych wypadkach, na mocy uchwały Dyrekcji Banku, może być przeniesiony z najbliższego terminu na następny.

§ 9. Gdy rozłożenie należności na raty uzależnione jest od wypełnienia jakiegokolwiek bądź warunku przez dłużnika, uchwała o rozłożeniu należności na raty staje się wykonalna z dniem wypełnienia tego warunku. Jako termin zapłaty pierwszej raty rozłożonej należności uważać należy w tych wypadkach najbliższy od dnia uprawomocnienia się uchwały termin 1 kwietnia lub 1 października.

§ 10. Przy rozłożeniu na raty w wyjątkowo ważnych wypadkach należności już poprzednio odroczonej, zachować należy wskazany w § 4 prekluzyjny dwuletni termin, licząc od dnia, w którym należność winna była być zapłacona przed udzieleniem odroczenia, przyczem rozłożone na raty części poprzednio odroczonej należności, podlegają zapłaceniu, poczynając od najbliższego terminu, następującego po dniu uchwały o rozłożeniu na raty.

§ 11. O ile przed wykonaniem uchwały o odroczeniu lub rozłożeniu należności na raty część tej należności okaże się zapłacona, to odroczenie lub rozłożenie na raty ma zastosowanie tylko w stosunku do niezapłaconej części należności; o ile część ta będzie mniejsza od 1/10 części półrocznej raty, uchwała nie podlega wykonaniu.

§ 12. Ulgi, udzielone przez Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego w spłacie należności, przestają Bank obowiązywać z chwilą, w której pożyczka staje się w całości wymagalna wskutek naruszenia przez dłużnika warunków, zastrzeżonych przy udzieleniu pożyczki.

§ 13. W razie przedterminowej spłaty części pożyczki z sumy wniesionej na tę spłatę, winny być przedewszystkiem pokryte raty zaległe i ulgowe.

§ 14. Od wszystkich sum, przy których spłacie zostały udzielone ulgi, mogą być pobierane ulgowe odsetki od dnia płatności danej raty do dnia jej uiszczenia.

Wysokość tych odsetek określa się na 1/2% miesięcznie, czyli 6% rocznie.

§ 15. Przypadające od zaległych należności odsetki mogą być przez Dyrekcję Banku na skutek prośby dłużnika umorzone, o ile powody niezapłacenia w terminie tych należności zasługują na szczególne uwzględnienie.

§ 16. Umorzeniu w myśl przepisów poprzedniego paragrafu mogą podlegać tylko odsetki, należne do dnia uchwały o przyznaniu ulgi, od tego zaś dnia odsetki będą pobierane od wszystkich rat ulgowych w ciągu całego okresu ulgowego.

O ile należność rozłożona zostaje na raty z umorzeniem odsetek i przytem z uzależnieniem ulgi od spełnienia przez dłużnika pewnych warunków, wskazanych w uchwale Dyrekcji, to umorzeniu podlegają odsetki, należne od dnia wykonania przez dłużnika wspomnianych warunków.

§ 17. Odsetki, obliczone od sum, wpłaconych do dnia uchwały o przyznaniu ulgi, podlegają umorzeniu jedynie w tych wypadkach, gdy w uchwale Dyrekcji Banku zostanie to wyraźnie zaznaczone.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych:

(—) *Witold Staniewicz.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Ignacy Matuszewski.*

Kierownik Ministerstwa Rolnictwa:

(—) *Wiktor Leśniewski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 23 stycznia 1930 r. Nr. 3, poz. 25).

—:):—

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 stycznia 1930 r.

w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie utworzenia w Boguszach ekspozytury urzędu celnego w Grajewie.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się, co następuje:

§ 1. W okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł w Warszawie tworzy się w Boguszach ekspozyturę urzędu celnego w Grajewie. Droga uboczna Bogusze — Prostken staje się drogą celną.